

Ny studie är högst relevant för den som vill förbättra möjligheterna för företagande i Kronobergs län

Smålandsposten den 5 juli 2024

I en nyligen genomförd forskningsstudie, finansierad av Familjen Kamprads Stiftelse, har vi analyserat hinder och möjligheter för ett framgångsrikt företagande på landsbygden. Som landsbygdskommuner definieras kommuner med färre än 40 000 invånare och få pendlare. Resultaten, som är representativa för hela landet, är av intresse för Kronobergs län då sju av länets åtta kommuner är landsbygdskommuner enligt ovanstående definition. I Svenskt Näringslivs årliga kommunrankning av företagsklimatet når endast Markaryd en topplacering – som helhet får länet ett genomsnittligt resultat. Förbättringspotentialen är alltså stor.

I vår studie använde vi en enkät där vi lät företagare svara på frågor om deras verksamheter och longitudinella registerdata över individers väg in i företagande. Vi undersöker särskilt personer som flyttat till landsbygdskommuner efter att de fyllt 20 år. Dessa inflyttade företagare skapar jobb på landsbygden. De är mer också benägna att ha anställda än företagare som vuxit upp där. Vidare är de mer benägna att anställa ytterligare personal.

Företagare som flyttat till landsbygden svarade i mindre utsträckning än företagare som vuxit upp där att de är beroende av efterfrågan från den lokala marknaden. Skillnader mellan de båda grupperna framkom också när vi frågade företagarna om vilken samhällsservice de saknar på orten där de bodde. Bland de inflyttade företagarna saknade drygt 22 procent goda kommunikationer via vägar, tåg och flyg, medan endast 15 procent av gruppen som vuxit upp på landsbygden gjorde det.

Bland de inflyttade företagarna uppgav 16 procent att de saknar ett bankkontor på orten, medan motsvarande andel av dem som vuxit upp på landsbygden är 21 procent. I gruppen företagare som flyttat till landsbygden svarade 12 procent att de saknar en polisstation, medan 18 procent av dem som vuxit upp på landsbygden rapporterade att de saknar en sådan.

De inflyttade företagarna upplever i mindre utsträckning än de kvarboende att faktorer såsom energi- och bränslekostnader, möjligheter att rekrytera rätt personal samt kriminalitet och bristande säkerhet utgör hinder för ett lyckosamt företagande.

Medan drygt 35 procent av de företagare som flyttat till landsbygden uppfattade energikostnaderna som ett stort problem, är motsvarande andel i den kvarboende gruppen över 50 procent. Beträffande kriminalitet och säkerhet är andelarna närmare 15 procent respektive knappt 25 procent.

Vår studie är högst relevant för den som vill förbättra möjligheterna för företagande i Kronobergs län. Företagare som flyttar in till landsbygdskommuner bidrar till den ekonomiska aktiviteten där. De skapar jobb, vänder sig till en bredare marknad och är mindre känsliga för en rad hinder och

problem. Bristande kommunikationer och avsaknad av samhällsservice på orten där man bor upplevs dock som hinder av de företagare som svarat på vår enkät. Lokala bankkontor, goda möjligheter till transporter samt kollektivtrafik av hög kvalitet är således viktiga faktorer för ett framgångsrikt företagande i Kronobergs län.

Lina Aldén

Mats Hammarstedt

Per Skedinger